

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร Academic Administration of Vocational School Under Bangkok

โซ หนิ่นน หนิ่นน ทุย^{1*} และ ปิยะนาถ บุญมีพิพิ²

Soe Hninn Hninn Htwe^{1*} and Piyanart Boonmepipit²

^{1*} นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก

²รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก

^{1*} Master's degree student, Educational Administration, Krirk University

²Assoc. Prof. Dr., Department of Educational Administration, Krirk University

*Corresponding Author: hninn.soehninn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในวิทยาลัยพาณิชย์การบางนา วิทยาลัยพาณิชย์การอินทราชัย และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ธนบุรี จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมานทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารวิชาการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการพัฒนาหลักสูตร และผลการเปรียบเทียบการบริหารวิชาการจำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร ครูและชุมชนวางแผนเชิงกลยุทธ์ด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาอย่างสมดุลและขับเคลื่อนสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้ต้อใจศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการ, การจัดการเรียนการสอน, ครูและผู้บริหารสถานศึกษา, สถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

This research aimed to (1) investigate the level of academic administration in vocational education institutions under the Bangkok Metropolitan Administration, and (2) compare the academic administration based on the perspectives of teachers and administrators, categorized by educational background, position, and work experience. The sample consisted of 120 administrators and teachers from three institutions: Bangna Commercial College, Indrachai Commercial College, and Thonburi Vocational College. The research instrument was a questionnaire. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, were used, along with inferential statistics such as t-tests and one-way ANOVA.

The findings revealed that the overall level of academic administration was high. When considering specific aspects, the highest mean was found in measurement and evaluation, followed by teaching and learning management, co-curricular activities, and curriculum development. Furthermore, there were no statistically significant differences in academic administration across the variables of educational level, position, and work experience. Based on the results, it is recommended that administrators enhance collaboration among school leaders, teachers, and communities, and implement strategic academic planning to foster balanced development and ensure vocational education institutions effectively meet 21st-century demands.

Keywords: Academic Administration, Teaching and Learning Management, Teachers and School Administrators, Vocational Education Institutions under the Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

การจัดการอาชีวศึกษาเป็นรูปแบบการศึกษาที่มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพให้กับผู้เรียนให้สามารถประกอบอาชีพได้จริง และสร้างรายได้อย่างมั่นคง ทั้งนี้การจัดการอาชีวศึกษาจำเป็นต้องบูรณาการระหว่างภาครัฐ สถานศึกษา และผู้ประกอบการ เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับพื้นที่และระดับประเทศ นอกจากนี้ องค์การระดับนานาชาติ เช่น UNESCO และประเทศต่าง ๆ ได้ย้ำถึงความสำคัญของ TVET (Technical and Vocational Education and Training) ว่าเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมทักษะเพื่อการจ้างงานอย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้หญิงและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ชายขอบ (Pathak, 2025) และในแง่ของแนวคิดการพัฒนาครูและผู้เรียนในระบบอาชีวศึกษา การฝึกอบรมและพัฒนาสมรรถนะผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ได้รับการส่งเสริมมากขึ้น เช่น การฝึกอบรมที่ใช้ฐานปัญหา หรือการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงในบริบทวิชาชีพ (Xu, 2024) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านั้น ระบบการจัดการศึกษาด้านอาชีพจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในด้านทรัพยากร แรงงาน และการสร้างโอกาสทางอาชีพในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ซึ่งการวิจัยในระดับนานาชาติแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะเชิงผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและสังคม เพราะจะช่วยลดแรงกดดันทางสิ่งแวดล้อม และสร้างการจ้างงานที่ยั่งยืน (Wang, 2025)

การจัดการอาชีวศึกษายังมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และตอบสนองต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง เช่น การผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัล หรือปัญญาประดิษฐ์เข้าไปในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับประเทศและสากล (Kebshull, 2024) สุดท้ายความหลากหลายทางความรู้และวัฒนธรรมในระบบการศึกษาวิชาชีพ โดยเฉพาะในบริบทของประเทศกำลังพัฒนา มีความสำคัญต่อการสร้างระบบการศึกษาที่ครอบคลุม ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และสร้างความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (Walji, 2025)

การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนระดับฝีมือที่มีความสำคัญกับระดับเทคโนโลยี เพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ที่มีความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ ให้มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างผลผลิตที่สามารถสร้างรายได้ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการ รับผิดชอบในการจัดการศึกษา โดยมีหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาชีพเทคนิค สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยการท่องเที่ยว เป็นสถาบันที่มีบทบาทและหน้าที่ในการจัดการศึกษา

ฝึกอบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพ ให้ประชาชน ตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการแข่งขัน ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารวิชาการ ซึ่งปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ผ่าน มายังเป็นปัญหาขาดแนวปฏิบัติที่ดี ซึ่งหลักการในการจัดการอาชีวศึกษา เป็นการฝึกอบรมวิชาชีพที่จัดในสถานศึกษาที่ยังมีปัญหาและอุปสรรคในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการบริหารและการจัดรูปแบบการบริหารวิชาการที่ยังขาดความหลากหลาย และยังไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเท่าที่ควร ซึ่งงานวิจัยของศิวิลี แดงศรี ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน และฐิตินันท์ ดั่งสุวรรณ (2565) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและงานที่มีระดับปัญหาต่ำที่สุด คือ งานวัดผลและประเมินผล ซึ่งการบริหารสถานศึกษานั้น ถือว่างานวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด เพราะจุดมุ่งหมายแรกของการจัดตั้งสถานศึกษา คือ เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญในการบริหารวิชาการ ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ได้เน้นให้การบริหารจัดการศึกษา ตามความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2565) นำเสนอว่า สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน และให้มี ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลในการจัดและพัฒนา คุณภาพการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารวิชาการ ต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติและสร้างงานสร้างอาชีพซึ่งเป็นประเด็นหลัก งานวิจัยของปาล์มวลี บุญเยี่ยม (2560) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย อาชีวศึกษาพณิชยการจ่านงค์ สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดประเมินผล

ดังนั้น จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาจึงเป็นที่มาของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพส่งเสริมการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้ครูและผู้บริหาร จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการบริหารวิชาการ

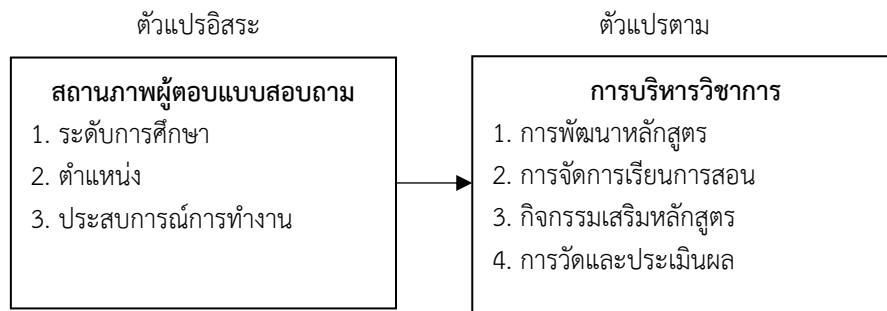
กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ให้คำนิยามว่า การบริหารงานวิชาการคือ กระบวนการจัดการด้านการเรียนการสอนทั้งหมดในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) กิจกรรมเสริมหลักสูตร และ 4) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับมุมมองของวิเชียร เกตุสิงห์ (2559) ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ คือ หัวใจของการบริหาร

สถานศึกษาเพราะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การพัฒนาสื่อและนวัตกรรม การทำวิจัยในชั้นเรียน และการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับงานศึกษาของนันทวัน เทียงธรรม (2564) ได้สรุปการบริหารงานวิชาการว่าการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมทุกอย่างที่จัดขึ้นภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้และการศึกษาของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ บรรลุตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อีกทั้งยังทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน รวมถึงการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอน การประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นภารกิจหลักเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ กระบวนการดังกล่าวประกอบไปด้วย การวางแผน การจัดระบบโครงสร้างและการกำหนดบทบาทหน้าที่ การจัดดำเนินทางวิชาการ การผลิตสื่อและอุปกรณ์การศึกษา การวัดและประเมินผล การจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ การให้ชุมชนมีส่วนร่วม ร่วมในการจัดการศึกษา การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ และการนิเทศภายในเพื่อให้งานวิชาการ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งการบริหารวิชาการนั้นถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา รวมถึงการศึกษาของนารีปราธนาม (2566) ให้คำนิยาม การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการทุกชนิดในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผล ซึ่งมีการร่วมมือของ บุคลากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยพัฒนาการเรียนการสอนรวมทั้งผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดการด้านการเรียนการสอนทั้งหมดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของสังคม เป็นระบบที่ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การแนะแนว การพัฒนาสื่อและนวัตกรรม รวมถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนอย่างรอบ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษาโดยรวม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

การบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนตามการเทียบสัดส่วนของจำนวนครูและผู้บริหารที่มีอยู่จริง ในสถานศึกษา และกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน คือ ครูและผู้บริหาร จำนวน 3 สถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในวิทยาลัย พณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยและวิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่ได้พัฒนาจากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการศึกษา โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ Check List จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ตำแหน่งภายในสถานศึกษาและ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, 1975) โดยมี 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง การบริหารวิชาการของสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และ 1 หมายถึง การบริหาร วิชาการของสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว

ส่วนที่	ประเภทคำถาม	จำนวนข้อคำถาม
1.	ระดับการศึกษา	3 ข้อ
2.	ตำแหน่ง	3 ข้อ
3.	ประสบการณ์การทำงาน	3 ข้อ

สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ *ส่วนที่ 1* ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 10 ข้อคำถาม *ส่วนที่ 2* ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อคำถาม *ส่วนที่ 3* ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 10 ข้อคำถาม และ *ส่วนที่ 4* ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 10 ข้อคำถาม

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นจะนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ รวมทั้งหาประสิทธิภาพความตรง (validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of item objective congruency (IOC) โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถาม ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา

นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ มาคำนวณหาค่า IOC โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีค่า IOC เท่ากับ 1.0 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข และมีความเหมาะสมแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกัน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์ Alpha ของครอนบรอก (Cronbach's alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีค่ารวมของ Alpha เท่ากับ .953

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล จากสาขาบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก เพื่อส่งถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และวิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตทำการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

3.2 นำหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์ พร้อมแบบสอบถาม ตามจำนวนที่กำหนดไว้ ส่งให้กับผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และวิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี สังกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อแจกให้ผู้ให้ข้อมูล พร้อมกับแนะนำวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยให้เวลากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 สัปดาห์ ผู้วิจัยสามารถเก็บกลับคืนมาได้แบบสมบูรณ์ จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.91 จึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนครบถ้วนแล้ว ผู้ศึกษาจะนำมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อลงระบบต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และ ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ภาพรวมของระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ทั้งรายด้าน รายข้อ และภาพรวม ตามความคิดเห็นครูและผู้บริหาร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และ ประสิทธิภาพการทำงาน ตามความคิดเห็นครูและผู้บริหาร โดยใช้ค่า t-test (Independent Samples) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (f-test One Way ANOVA)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสิทธิภาพการทำงาน ตามความคิดเห็นครูและผู้บริหาร ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมี คิดเป็นร้อยละ 11.67 และครู คิดเป็นร้อยละ 88.33 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุดมี คิดเป็นร้อยละ 60.83 รองลงมา คือ ระดับ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 39.17 โดยมีประสิทธิภาพการทำงานระหว่าง 5-10 ปี มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 42.50 รองลงมา คือ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.50 และน้อยที่สุดคือน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็น ร้อยละ 25.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาพรวมของระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ทั้งรายด้าน รายข้อและภาพรวม ตามความคิดเห็นครูและผู้บริหาร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, S.D.= 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X}=4.36$, S.D.= 0.41) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.27$, S.D.= 0.40) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X}=4.26$, S.D.= 0.43) และด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.23$, S.D.= 0.42) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสิทธิภาพการทำงาน ตามความคิดเห็นครูและ ผู้บริหาร โดยใช้ค่า t-test (Independent Samples) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (t-test One Way ANOVA)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยใช้ค่า t -test (Independent Samples)

ด้านที่	การบริหารวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		t	p-value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.27	0.39	4.16	0.45	1.413	0.08
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.27	0.41	4.27	0.40	0.097	0.46
3	ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.24	0.43	4.28	0.43	0.441	0.33
4	ด้านการวัดและประเมินผล	4.38	0.36	4.31	0.49	0.937	0.18
ภาพรวม		4.29	0.38	4.26	0.39	0.493	0.31

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ด้านระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยของปริญญาตรี ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.38) สูงกว่า และสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X}=4.26$, S.D.= 0.39) เมื่อทำการทดสอบความแตกต่าง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งโดยใช้ค่า t-test (Independent Samples)

ด้านที่	การบริหารวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ	ครู		ผู้บริหาร		t	p- value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.24	0.44	4.16	0.22	0.659	0.26
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.28	0.43	4.23	0.19	0.442	0.33
3	ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.26	0.46	4.31	0.16	0.467	0.32
4	ด้านการวัดและประเมินผล	4.34	0.38	4.44	0.62	0.840	0.20
ภาพรวม		4.29	0.39	4.26	0.28	0.059	0.48

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ด้านตำแหน่ง พบว่า ค่าเฉลี่ยของครู ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.39) สูงกว่าผู้บริหาร ($\bar{X}=4.26$, S.D.= 0.28) เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้งภาพรวม และรายด้าน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยใช้ค่า f-test (One Way Anova)

ข้อ	การบริหารวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษา กรุงเทพฯ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.542	2	0.271	1.520	0.22
		ภายในกลุ่ม	20.877	117	0.178		
		รวม	21.419	119			
2	ด้านการจัดการเรียนการ สอน	ระหว่างกลุ่ม	0.038	2	0.019	0.112	0.89
		ภายในกลุ่ม	19.932	117	0.170		
		รวม	19.970	119			
3	ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.043	2	0.022	0.114	0.89
		ภายในกลุ่ม	22.235	117	0.190		
		รวม	22.279	119			
4	ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.153	2	0.076	0.438	0.65
		ภายในกลุ่ม	20.424	117	0.175		
		รวม	20.577	119			
ภาพรวม		ระหว่างกลุ่ม	0.073	2	0.037	0.248	0.78
		ภายในกลุ่ม	17.255	117	0.147		
		รวม	17.328	119			

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ วัตถุประสงค์และประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบการบริหารวิชาการ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานจำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัย มีประเด็นนำเสนอ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตรให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการและหลักสูตรแกนกลาง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการปฏิบัติจริง ทำให้ครูสามารถจัดการ เรียนการสอนที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหาร สนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม หลักสูตร โดยใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้บริหารมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีการสนับสนุนให้ครู มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ทุกด้านอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมุ่งพัฒนา ผู้เรียนอย่างรอบด้าน จึงทำให้ผลการศึกษาคั้งนี้ที่ศึกษการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพัฒน์ นามปัญญา และประยงค์แก่นลา (2567) สรุปว่า การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา เพ็ญสามพราณ และสมใจ เดชบำรุง (2567) พบว่า การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนคร อ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวคิดของธรรตญา หล้าอุดม (2568) สรุปว่า การบริหารจัดการที่ยืดการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร ครู และชุมชนในระบบเครือข่ายเดียวกัน ทำให้แม้จะมีความ หลากหลายในประสบการณ์หรือระดับการศึกษา แต่บุคลากรทุกคนต่างอยู่ภายใต้โครงสร้างนโยบายที่ชัดเจนจากต้น สังกัด จึงมีแนวทางดำเนินงานด้านวิชาการที่สอดคล้องกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ การบริหารวิชาการของสถานศึกษา อาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน เพราะแนวทางและกรอบนโยบายที่ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนจากต้นสังกัดและ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารมีความสามารถในการดำเนินงานที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการ จึงทำให้ความเห็นของครูและผู้บริหาร ที่ต่อการบริหารวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษามีความใกล้เคียงกัน สถานศึกษาทุกแห่ง ผู้บริหารทุกคนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร มีความตระหนักในภาระกิจการบริหารวิชาการที่เท่าเทียม ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานต้น สังกัดอย่างเคร่งครัดและเห็นผลประจักษ์ ทำให้ความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนารี ปราถนาม (2566) สรุปว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ ซึ่งภารกิจที่สำคัญในการการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาองค์กร รวมถึงงานวิจัยของสันติ แซ่ว่อง และวิชิต เรืองแป้น (2568) นำเสนอว่าแนวคิดการบริหารวิชาการ ผู้บริหารทุกระดับมีแนวทางการวางแผนและการควบคุมคุณภาพทางวิชาการในรูปแบบเดียวกัน ส่งผลให้ไม่เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างครูและผู้บริหารในแต่ละสถานภาพเป็นสำคัญ และสัมพันธ์กับข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ (2565) นำเสนอว่า เมื่อทุกสถานศึกษาอยู่ภายใต้กรอบนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอย่างชัดเจน และมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ผู้บริหารและครูต่างปฏิบัติตามแนวทางเดียวกันอย่างเคร่งครัด ความเห็นของผู้มีบทบาทในแต่ละระดับจึงไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อการบริหารวิชาการไม่แตกต่างกันในทุกด้านนั้น สะท้อนถึงความเป็นเอกภาพทางการบริหารที่เกิดจากการจัดการนโยบายอย่างเป็นระบบ (Governance) และการดำเนินงานตามแนวคิดที่ทันสมัย ซึ่งช่วยสร้างมาตรฐานกลางในระบบการจัดการวิชาการไม่ว่าผู้มีบทบาทจะมีสถานภาพเช่นใดก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สถานศึกษาควรมีการจัดตั้งศูนย์ยุทธศาสตร์วิชาการอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อยกระดับการบริหารวิชาการให้เป็นระบบเครือข่ายแบบบูรณาการ เพื่อสร้างศูนย์กลางข้อมูล (Academic Data Center) เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และผลการประเมินจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่งในสังกัดกรุงเทพฯ รวมถึงสนับสนุนให้มีการออกแบบนโยบายร่วม (Co-policy design) ระหว่างครู ผู้บริหารและภาคีเครือข่ายชุมชน เพื่อให้การบริหารวิชาการเกิดความสอดคล้องทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นแต่ละด้านของงานวิชาการมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งควรดำเนินการในลักษณะนี้ต่อไป เพื่อเสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ผลการศึกษาในครั้งนี้ช่วยให้เข้าใจแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผน ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ หรือแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยที่พบว่า ระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากในทุกด้าน ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปเพื่อศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างระดับการบริหารวิชาการกับผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ในเชิงสหสัมพันธ์หรือโมเดลเชิงโครงสร้าง (SEM) เพื่อประเมินว่า การบริหารวิชาการที่มีคุณภาพส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทักษะอาชีพหรือสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนในระดับใด เพราะจะช่วยให้สามารถชี้ให้เห็นผลลัพธ์ปลายทางของการบริหารวิชาการที่ดีว่ามีผลจริงต่อคุณภาพการศึกษา ไม่ใช่เพียงแค่รับรู้ในระดับความคิดเห็นเท่านั้น

2. ควรใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยเพิ่มการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้บริหารและครู เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถเสริมความเข้าใจจากแบบสอบถามได้อย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารงานในสถานศึกษา พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2565.
- ธรรมา ศลาอุตม. (2568). การสร้างความยั่งยืนด้านเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. *วารสารนวัตกรรมการวิจัยเพื่อสังคม*, 3(2), 1-15.
- นันทวัน เทียงธรรม. (2564). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ ครูวิทยาลัยเทคนิคพัทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญ หรือเชี่ยวชาญพิเศษ (สายบริหารสถานศึกษา). วิทยาลัยเทคนิคพัทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- นารี ปราถนาม. (2566). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ปรีชา เพ็ญสามพราน และสมใจ เดชบำรุง. (2567). การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อยสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์*, 2(2), 91-102.
- ปาล์มวลี บุญเยี่ยม. (2560). ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การจำนงค์ สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง). มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2559). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- วีรพัฒน์ นามปัญญา และประยงค์แก่นลา. (2567). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 4(5), 57-72.
- ศิริลี แดงศรี, ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน และฐิตินันท์ ดั่งสุวรรณ. (2565). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุทัยธานีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 19(87), 43-55.
- สันติ แซ่ว่อง และวิจิต เรืองแป้น. (2568). รูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษาของประเทศไทย ในทศวรรษหน้าโดยใช้เทคนิคอีดีเอฟอาร์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 12(1), 55-69.
- Kebschull, M. (2024). Continuing professional development (cpd) and vocational education and training (vet) in periodontology and implant dentistry. *Journal of Clinical Periodontology*, 51(Suppl 27), 91–116.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 1-55.
- Pathak, S. (2025). Skill acquisition in TVET and access to employment in Nigeria: A gender perspective. *Frontiers in Sociology*, 10, 1577765.
- Walji, K. (2025). Social and knowledge diversity in forest education: Vital for the world's forests. *Ambio*, 54(4), 660–669.
- Wang, X. (2025). Spatiotemporal evolution and improvement pathways of sustainable entrepreneurship efficiency: Alleviating environmental and employment pressures. *Journal of Environmental Management*, 384, 125437.

Xu, L. (2024). Development of a social learning theory-based pressure injury training program for nursing assistants in Chinese nursing homes. *Frontiers in Public Health*, 12, 1478147.